

Forn de calç Nou/Forn de cal Pep de la Jana

La Torre de Claramunt

Ubicació

Comarca:	Anoia
Lloc/Adreça:	Vilanova d'Espoia (08789 La Torre de Claramunt)
Emplaçament	Crta.BV-2135, al km. 3, passat el pont d'Espoia, surt un camí a la dreta que puja al turó. A uns 50.
Alçada:	407

Coordenades:

Latitud:	41.51633
Longitud:	1.65873
UTM Est (X):	388081
UTM Nord (Y):	4596946

Classificació

Número de fitxa	08286-114
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Element arquitectònic
Estil / època:	Contemporani Popular
Segle	XX
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Número inventari	IPA núm. 40689
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	8070001CF8987S

Fitxes associades:

[Forn de calç del Manou](#)

[Forn de calç de Coll de Mata / del Tino](#)

Descripció

Estructura circular aixecada en mur de paredat irregular i maó d'uns 4 metres d'alçada. A llevant del pou, arran de terra, s'obre la boca del forn, formada per una arcada de mig punt reforçada per carreus més ben tallats i disposats de manera ordenada formant la volta. El sector de la boca es troba protegit per una construcció rectangular amb coberta inclinada d'uralita. Aquest cobert estava destinat a protegir al calciner i a la fusta protecció de la intempèrie i es trobava obert a llevant. Quan el forn es va abandonar va ser tancat amb un mur de maó.

Observacions:

El forn es troba actualment tancat i protegit per una planxa metàl·lica a la part superior.

Història

Almenys des del segle XIV es troben documents que ens informen de l'explotació de la pedra calcària dels voltants de Vilanova d'Espoia als forns de calç. Tradicionalment els forns havien estat itinerants i consistien en un pou que es feia al mig del bosc, proper a la pedra i a la fusta per evitar el transport. Al cap d'uns anys quan s'esgotaven els recursos de l'entorn el forn s'abandonava. A començaments del segle XX es va optar per fer forns fixos, acompanyats d'una caseta o barraca al costat destinada a protegir els fogots o grapats de fusta de la pluja i deixar un espai pels treballadors. A mitjans del segle XX es comptaven sis forns de calç als entorns d'Espoia: el del Cabreta o de la carretera (fitxa 115), el del Tino (fitxa 20), el Nou o de Cal Pep de la Jana (fitxa 114), el del Calciner, avui desaparegut, el del Carrascle, també desaparegut, i el de Ginolles, aquest darrer en terme de Mediona però treballat per gent d'Espoia. Les darreres produccions han estat estimades en un miler de tones anyals de pedra cuita o calç viva, en terròs, per a ésser apagada mitjançant l'addició d'aigua. El treball als forns era molt feixuc. Primer s'havia d'arrencar la pedra carregar el forn apilant les pedres. Després calia cobrir-lo de pedra i fang. En paral·lel era necessari haver tallat molta llenya i apilar-la en fogots. Un cop encès calia mantenir el foc viu durant set o vuit dies dia i nit. Aquesta feina era realitzada per tres homes que s'anaven tornant cada dues hores. Després calia refredar la pedra de calç i carregar-la en carruatges. El destí acostumava a ser la construcció i les adobaries d'Igualada, que per blanquejar la pell empraven la calç. També era un element imprescindible per a la fabricació de paper, amb l'objectiu de blanquejar i desinfectar la matèria prima. Pels habitants de Vilanova d'Espoia, el treball als forns de calç era complementari al de les feines agrícoles. Fins a finals de la dècada del 1950 estigueren en funcionament els diversos forns. Aquest forn va ser conegut amb el sobrenom de Cal Pep de la Jana, que era com es coneixia un dels treballadors del mateix. Va ser abandonat a finals de la dècada del 1950. Va ser omplert amb una darrera càrrega de pedra, tot i que no es va arribar a cremar mai.

Bibliografia

RIBA GABARRÓ, J. (1988) "La Torre de Claramunt" a Història de l'Anoia. Vol I. Ed. Parcir. Manresa.

